

Helmikuu 2012

Kallis draama?

Tuore tuntijakoesitys on hyvä, mutta katsotaanko nyt tarpeeksi pitkälle tulevaisuuteen? Syrjäytymisen ehkäiseminen on yksi päivän sana. On puhuttu myös yhteisöllisyyden kehittämistä, vuorovaikutus- ja esiintymistaitojen parantamisesta ja ylipäätään lapsen ja nuoren kasvusta oman elämänsä mittaiseksi ihmiseksi ja kansalaiseksi. Draama oppiaineena yhdistää nämä teemat.

Käsitykset draamasta taideaineena ovat usein puutteellisia. Lyhyesti, draama on tiivistettyä todellisuutta, elämää fiktiivisessä maailmassa. Draamassa jokainen voi osallistua, sillä jokaisella on kokemusta elämästä. Erytistä draamassa on sen kokonaisvaltaisuus: mukana on koko keho ja mieli. Lisäksi draamassa, kuten kaikissa taideaineissa, koettu ja nähty transformoidaan eli muunnetaan taiteelliseen muotoon. Prosessi vaatii ajattelua ja oivalluksia (ja opetusta), kuten kaikki oppiminen.

Esitys draamasta oppiaineena hylättiin v. 2011. mm. taloudellisten resurssien puutteella. Suomessa on noin 3000 opettajaa, joilla on pätevyys draaman opettamiseen. Tälläkin hetkellä pelkästään edustamani yliopiston alaisuudessa ympäri Suomea on noin 400 draamakasvatuksen opiskelijaa, joista suurin osa on opettajia. Vuoteen 2016 mennessä ehditään kouluttaa riittävä määrä päteviä draamaopettajia.

Olen opettanut työssäkäyville opettajille draamakasvatusta lähes kaksikymmentä vuotta. Opettajat ovat innostuneet ja voimaantuneet draaman mahdollisuuksista. (Moni on todennut saaneensa tarvitsemansa keinon jatkaa opettajan työssä – ks. HS.fi 25.2.) Usea on todennut ”vili-vilperteistä” tai ”maanhiljaisista” löytyneen uusia puolia draamatunneilla ja luokan yhteishengen parantuneen. Ja, draamaopinnot ovat usein yllättäneet kokeneetkin opettajat. Eräänkin kerran, kun teimme prosessidraaman Aurinkokuninkaan aikakaudesta loisteliaan hovin väkenä, riistettyinä tehdastyöläisinä ja viimein uskontomme takia vainottuina, eräs opettaja totesi: ”Nyt ymmärrän, miksi sotia syntyy”.

Ehdotan, että esityksen ”aihekokonaisuudet” tunti muutetaan draamatunniksi. Draaman on aika saada oppiainestatuksensa muiden, yhtä lailla tärkeiden oppiaineiden rinnalle. Kaikkia tarvitaan. Kuinka kalliiksi yhteiskunnalle tulee se, että ”elämä on yhtä draamaa” tai se, että voidaan hallitusti kokeilla ja tutkia luoda draamaa, joka opettaa elämää?

Tuija Leena Viirret